

Ćwiczenie 29

Odpowiedz na zadane pytania w formie przeczącej.

Wzór: Czy widziałeś kogoś?	Nie, nikogo nie widziałem
Czy uczysz się czegoś?	Nie, niczego się nie uczę.

1. Czy bałeś się czegoś? .....
2. Czy wszedłeś do czyjegoś pokoju? .....
3. Czy uciekasz od czegoś? .....
4. Czy słuchasz czyichś rad? .....
5. Czy czegoś żałujesz? .....
6. Czy dzwoniłeś do kogoś? .....
7. Czy czegoś się napijesz? .....
8. Czy wstydziście się czegoś? .....
9. Czy korzystaliście z czyichś rad? .....
10. Czy potrzebujesz czyjejś pomocy? .....

Dopełniacz w zdaniach z czasownikiem „być” w formie osobowej.

Ćwiczenie 30

W miejsce kropek wstaw odpowiednią formę rzeczowników podanych w nawiasie.

Wzór: W lodówce jest kefir, ale nie ma (masło, kielbasa, szynka) ... masła, kielbasy, szynki ...
--

1. W pokoju jest szafa, ale nie ma (tapczan, kredens, stół) .....
2. Na półce było radio, ale nie było (telewizor, magnetowid, magnetofon) .....
3. Na podłodze jest linoleum, ale nie ma (dywan, chodnik, futrzak) .....
4. W kuchni był stół, ale nie było (lodówka, zlewozmywak, piec) .....

5. W szufladzie była gumka, ale nie było (długopis, linijka, ołówek) . . . . .
.....
6. Na piecu jest rondel, ale nie ma (garnek, patelnia, czajnik) . . . . .
.....
7. Na przyjęciu będzie Maria, ale nie będzie (Janek, Zosia, Agata) . . . . .
.....
8. W przedpokoju jest wieszak, ale nie ma (garderoba, lustro, półka) . . . . .
.....
9. W łazience jest ręcznik, ale nie ma (mydło, szampon, pasta do zębów)
.....
10. W mieście będzie muzeum, ale nie będzie (kino, teatr, sala wystawowa)
.....
11. Na stole są talerze, ale nie ma (noże, widelce, łyżki) . . . . .
.....
12. W szafie były krawaty, ale nie było (koszule, spodnie, ubrania) . . . . .
.....
13. W mieszkaniu były dywany, ale nie było (krzesła, stoły, łóżka) . . . . .
.....
14. Na parkingu są wolne miejsca, ale nie ma (auta, motocykle, rowery) . . . . .
.....
15. W schronisku były łóżka, ale nie było (poduszki, kołdry, prześcieradła)
.....
16. W sklepie jarzynowym są ziemniaki, ale nie ma (pomidory, ogórki, rzodkiewki) . . . . .
.....
17. W tym sklepie będą tylko spodnie, ale nie będzie (garnitury, płaszcze, kostiumy) . . . . .
.....
18. W sklepie rybnym były makrele, ale nie było (dorsze, karpie, śledzie)
.....
19. W piekarni są chleby, ale nie ma (bułki, rogaliki, ciastka) . . . . .
.....
20. W kiosku są gazety, ale nie ma (bilety, kosmetyki, książki) . . . . .
.....

Dopełniacz implikowany przez czasownik

Ćwiczenie 31

W miejsce kropek wstaw odpowiednią formę rzeczowników podanych w nawiasie.

Wzór: Brakuje mi (czas, odpoczynek, cierpliwość) ...**czasu, odpoczynku, cierpliwości...**

1. Chcę (spokój, zrozumienie, twoje dobro) .....
2. Pragniemy (miłość, szacunek, spokojne życie) .....
3. Żądamy (sprawiedliwość, porządek, wysokie zarobki) .....
4. Żal mi (brat, kolega, ostatnie wakacje) .....
5. Życzę wam (zdrowie, powodzenie, długie życie) .....
6. Domagamy się (opieka, uczciwość, sprawiedliwe sądy) .....
7. Boimy się (życie, śmierć, groźne choroby) .....
8. Wystarczy nam (siła, pieniądze, dobra wola) .....
9. Brak im (kultura, wychowanie, dobry smak) .....
10. Spróbujemy (perswazja, negocjacje, twój tort) .....
11. Szkoda (czas, zdrowie, twoje nerwy) .....
12. Używamy (komputer, kalkulator, ta maszyna) .....
13. Bronimy (majątek, ojczyzna, swoje poglądy) .....
14. Słuchamy (radio, audycja, nowe wiadomości) .....
15. Udzielamy (pożyczka, pomoc, dobre rady) .....

16. Spodziewam się (nagroda, goście, nowe problemy) .....
- .....
17. Wstydzę się (nieuctwo, niewiedza, swoje postępowanie) .....
- .....
18. Poszukujemy (mieszkanie, korepetytor, dobra praca) .....
- .....
19. Zabronili nam (picie alkoholu, palenie papierosów, nocne odwiedziny)
- .....
20. Unikam (ludzie, kłopoty, nasze sąsiadki) .....
- .....
21. Obawiamy się (zima, przeziębienie, silne mrozy) .....
- .....
22. W pracy potrzebujemy (spokój, zadowolenie, miła atmosfera) .....
- .....
23. Nauczyciele wymagali (wiadomości, postęp w nauce, prace domowe) .
- .....
24. Rodzice oczekują od nas (miłość, opieka, dobre słowa) .....
- .....
25. Zapomnieliśmy (pieniądze, klucze, nasze parasole) .....
- .....
26. Powinnaś skosztować (zupa, sałatka, drugie danie) .....
- .....
27. Policjanci pilnują (porządek, dyscyplina, nasze mienie) .....
- .....
28. Oni zazdroszczą nam (powodzenie, szczęście, dobre samopoczucie) . . .
- .....
29. Uczymy się (matematyka, chemia, języki obce) .....
- .....
30. Ubywa (dzień, noc, lata) .....
- .....

Dopełniacz po wyrazach określających ilość

Ćwiczenie 32

Użyj w podanych zdaniach liczebników nieokreślonych i przysłówków: dużo, mało, trochę. (Pamiętaj o regule: D. l. mn. – rzeczowniki policzalne, D. l. poj. – rzeczowniki niepoliczalne.)

Wzór: a) W sali są uczniowie. (kilku)	W sali jest kilku uczniów.
b) Ania zjadła cukierki. (dużo)	Ania zjadła dużo cukierków.

a)

1. W szkole uczą się dzieci. (dużo) .....
2. W auli są studenci. (mało) .....
3. Na półce leżą gazety. (parę) .....
4. W poczekalni są pasażerowie. (mało) .....
5. U lekarza czekają pacjenci. (dużo) .....
6. Koledzy słuchali radia. (kilku) .....
7. W lodówce jest masło. (mało) .....
8. W tej fabryce pracują cudzoziemcy. (kilku) .....
9. W sklepie byli klienci. (niewiele) .....
10. W hotelu mieszkają Francuzi. (paru) .....

b)

1. Spotkaliśmy naszych znajomych. (kilku) .....
2. Kupiliśmy ser. (trochę) .....
3. Podaj mi cukier. (trochę) .....
4. Kup mi jabłko. (kilogram) .....
5. Posadziłem kwiatki. (dużo) .....
6. Przynieś jarzyny z ogródka. (trochę) .....
7. Jedliśmy owoce. (dużo) .....
8. Wypiliśmy piwo. (dużo) .....
9. Wylałem mleko. (trochę) .....
10. Przegraliśmy mecz. (kilka) .....

Ćwiczenie 33

Wstaw po liczebnikach nieokreślonych 'ile', 'tyle' formę dopełniacza liczby mnogiej (rzeczowniki policzalne) lub pojedynczej (rzeczowniki niepoliczalne).

Wzór: a) Ile (koleżanka) ...**koleżanek**... przyjdzie na przyjęcie?
b) Skąd tyle (brud) ...**brudu**... w tym domu?

a)

1. Ile masz (pieniądze) ..... ?
2. Ilu (uczeń) ..... zdało egzamin?
3. Ile trzeba dać (jajko) ..... do tego ciasta?
4. Ile (rok) ..... będą budować tę autostradę?
5. Ile (cukier) ..... dajesz do szklanki herbaty?
6. Ile zjesz (kielbasa) ..... ?
7. Ilu masz (przyjaciół) ..... ?
8. Ile (osoba) ..... będzie na przyjęciu?
9. Ile zjecie (ciastko) ..... ?
10. Ile (róża) ..... mam kupić?

b)

1. Czy oni mają aż tyle (dziecko) ..... ?
2. Aż tyle (kilometr) ..... jest do Warszawy?
3. Tyle (ćwiczenie) ..... jest do zrobienia na zadanie domowe?
4. Tylu (mężczyzna) ..... wzięło udział w konkursie?
5. Aż tylu (cudzoziemiec) ..... uczy się języka polskiego?
6. Mam tyle (zmartwienie) ....., że nie wiem, jak je rozwiążę?
7. On ma tyle (energia) ....., że nas wszystkich przeżyje!
8. Miałeś tyle (okazja) ....., żeby z nim porozmawiać!
9. Ona ma tyle (rok) ..... ile moja mama.
10. Mój syn zje tyle (mięso) ..... ile mój mąż.

Ćwiczenie 34

Podane w nawiasie cyfry napisz literami, a rzeczowników użyj w dopełniaczu.

Wzór: W sali jest (15, krzesło) ...**piętnaście krzesel**...
W sali nie ma ...**piętnastu krzesel**...
W sali jest (15, poseł) ...**piętnastu posłów**...
W sali nie ma ...**piętnastu posłów**...

1. Na stole leży (6, zeszyt) ..... i (7, książka) .....
2. Na boisku gra w piłkę (2, chłopiec) .....
3. (22, uczeń) ..... uczy się w tej klasie.
4. W tym teatrze jest (500, miejsce) .....
5. W naszym instytucie studiuje (100, student) .....
6. W hotelu mieszka (300, gość) .....
7. W konkursie wzięło udział (13, zawodnik) .....
8. W brydża grało tylko (4, kolega) .....
9. W poczekalni czekało (18, pacjent) .....
10. Do pracy nie przyszło (3, nauczyciel) .....
11. W naszym mieście żyje (150, bezdomny) .....
12. W naszej rodzinie jest (2, lekarz) .....
13. Na moim osiedlu nie ma (6, sklep) .....
14. Na moim osiedlu jest (20, blok) .....
15. Nie napisałem (8, ćwiczenie) .....
16. Nie zdałem (2, egzamin) .....
17. Nie było mnie (5, miesiąc) .....
18. (9, osoba) ..... nie przyszło do pracy.
19. Nie zarobiłem (4, tysiąc) .....
20. Zamknięto (7, szkoła) .....

Ćwiczenie 35

Używając podanych liczebników i przysłówków określających ilość, przekształć podane zdania według wzoru.

Wzór: W mieszkaniu spali młodzi mężczyźni. (kilku)
W mieszkaniu **spao kilku młodych mężczyzn**.

1. Protestujący studenci zebrali się w Rynku.

Kilkuset .....

2. Leniwi uczniowie poszli na wagary.
Kilkunastu .....
3. Starsze kobiety stały przed sklepem.
Kilka .....
4. Młodzi ludzie poszli na dyskotekę.
Kilku .....
5. Zaproszeni goście przyszli na spotkanie.
Niedużo .....
6. Starsi robotnicy wykorzystali swój urlop.
Niewielu .....
7. Połamane krzesła stały na strychu.
Kilka .....
8. Moje koleżanki uczą się w tej szkole.
Pięć .....
9. W sklepie pracują nowe ekspedientki.
Kilka .....
10. W ogrodzie rosną drzewa owocowe.
Dużo .....
11. Małe dzieci pojedą na wakacje.
Dużo .....
12. Nowe samochody stały na parkingu.
Niewiele .....
13. Egzotyczne zwierzęta były w ZOO.
Dużo .....
14. Moje koleżanki zdały już egzamin.
Dziesięć .....
15. Bogaci Polacy wyjeżdżają na wakacje do Afryki.
Wielu .....
16. Znani aktorzy grają w tym teatrze.
Paru .....
17. Sławni naukowcy przyjadą na konferencję.
Kilku .....
18. Wzorowi żołnierze dostali przepustki.
Trzech .....
19. Bezdomne psy chodziły po parku.
Parę .....
20. Moi przyjaciele są inżynierami.
Kilku .....

Dopełniacz w funkcji wyrażenia adwerbalnego

a) dopełniacz po określeniu daty

Ćwiczenie 36

Podane w nawiasie daty użyj w dopełniaczu i zamień cyfry na wyrazy.

Wzór: Urodziłem się (21 marzec) ...**dwudziestego pierwszego marca**...

1. Mój ojciec urodził się (13 kwiecień) .....
2. Moja mama urodziła się (2 maj) .....
3. Zdałem maturę (25 maj) .....
4. Rozpocząłem studia (1 październik) .....
5. Obroniłem pracę magisterską (17 czerwiec) .....
6. Poznałem Ewę (10 grudzień) .....
7. Ożeniłem się (3 wrzesień) .....
8. Syn urodził się (1 styczeń) .....
9. Córka urodziła się (4 luty) .....
10. Przyjechałem do Polski (30 sierpień) .....

b) dopełniacz w relacji czasowej

Ćwiczenie 37

Podanych w nawiasach wyrazów użyj w dopełniaczu.

Wzór: Od (środa) ...**środy**... do (sobota) ...**soboty**... nie było wody.
Od (piąta) ...**piątej**... do (siódma) ...**siódmej**... padał deszcz.

1. Zajęcia trwały od (ósma) ..... do (dwunasta) .....
2. Zima trwa od (grudzień) ..... do (marzec) .....
3. Wiosna trwa od (marzec) ..... do (czerwiec) .....
4. Lato trwa od (czerwiec) ..... do (wrzesień) .....
5. Jesień trwa od (wrzesień) ..... do (grudzień) .....
6. Zebranie trwało od (druga) ..... do (czwarta) .....
7. Nie będzie mnie w domu od (pięć) ..... do (sześć) ..... godzin.
8. Jajko na miękko należy gotować od (trzy) ..... do (cztery) ..... minut.
9. Jutro będzie chłodniej od (cztery) ..... do (pięć) ..... stopni.

10. Będę w mieście od (jedna) ..... do (dwie) ..... godzin.
11. Na wynajęcie pokoju musisz przeznaczyć od (trzysta) ..... do (pięćset) ..... złotych.
12. Na wynajęcie mieszkania musisz przeznaczyć od (osiemset) ..... do (tysiąc) ..... złotych.
13. Będę na ciebie czekać tylko od (dziewiąta) ..... do (dziesiąta) .....
14. Lekarz przyjmuje od (szesnasta) ..... do (osiemnasta) .....
15. Od (dwudziesta druga) ..... do (szósta) ..... rano obowiązuje cisza nocna.
16. Syn może słuchać muzyki rockowej od (rano) ..... do (wieczór) .....
17. Od (świt) ..... do (noc) ..... uczyłem się do egzaminu.
18. Sklep był zamknięty od (poniedziałek) ..... do (środa) .....
19. Weekend trwa od (piątek) ..... do (niedziela) .....
20. Hotel kosztuje od (sto) ..... do (dwieście) ..... złotych.

ĆWICZENIA DODATKOWE:

<https://www.learnlick.net/quiz/6760>

<https://www.polskinawynos.com/wp-content/uploads/2018/11/dopelniacz-opakowania.pdf>

<https://www.polskinawynos.com/wp-content/uploads/2016/02/Karta-Praw-Podstawowych-dope%C5%82niacz.pdf>